

Czwartek, 29 kwietnia 2021 r.

P9_TA(2021)0162

Dostępność i przystępność cenowa testów na COVID-19**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie dostępności i przystępności cenowej testów na COVID-19 (2021/2654(RSP))**

(2021/C 506/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 4, 6, 9, 114, 153, 168, 169 i 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w celu ułatwienia swobodnego przepływu w czasie pandemii COVID-19 (zielone zaświadczenie cyfrowe) (COM(2021)0130),
- uwzględniając obowiązujące międzynarodowe przepisy zdrowotne,
- uwzględniając zalecenie Komisji (UE) 2020/1595 z dnia 28 października 2020 r. w sprawie strategii przeprowadzania testów na obecność COVID-19, w tym szybkich testów antygenowych ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich ⁽²⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie wspólnych ram stosowania i walidacji szybkich testów antygenowych oraz wzajemnego uznawania wyników testów na COVID-19 w UE ⁽³⁾,
- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że każdy obywatel Unii ma prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w traktatach i przewidzianych środkami przyjętymi w celu ich wykonania ⁽⁴⁾;
- B. mając na uwadze, że skuteczne testowanie uznaje się za podstawowe narzędzie ograniczania rozprzestrzeniania się SARS-CoV-2 i jego budzących obawy wariantów, wykrywania zakażeń oraz ograniczania środków polegających na izolacji i kwarantannie i że nadal będzie ono odgrywać kluczową rolę w ułatwianiu swobodnego przepływu osób oraz zapewnianiu transgranicznego transportu i transgranicznego świadczenia usług podczas pandemii;
- C. mając na uwadze, że dostateczne zdolności w zakresie testowania i sekwencjonowania są niezbędne do monitorowania sytuacji epidemiologicznej i szybkiego wykrywania kolejnych wariantów SARS-CoV-2;
- D. mając na uwadze, że Komisja zaproponowała pakiet legislacyjny dotyczący Europejskiej Unii Zdrowotnej;
- E. mając na uwadze, że dostępność i przystępność cenowa tych testów znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich, zwłaszcza jeśli chodzi o dostępność bezpłatnych testów dla pracowników pierwszego kontaktu, w tym pracowników służby zdrowia, oraz dla szkół, uniwersytetów i placówek opieki nad dziećmi;

⁽¹⁾ Dz.U. L 360 z 30.10.2020, s. 43.⁽²⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77.⁽³⁾ Dz.U. C 24 z 22.1.2021, s. 1.⁽⁴⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77.

Czwartek, 29 kwietnia 2021 r.

- F. mając na uwadze, że Komisja zaproponowała ramy wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnego zaświadczenia o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w celu ułatwienia swobodnego przepływu w czasie pandemii COVID-19, zwanego unijnym zaświadczeniem COVID-19;
- G. mając na uwadze, że unijne zaświadczenie COVID-19 ułatwiłoby swobodny przepływ obywateli UE i osób w niej zamieszkałych; mając na uwadze, że wiele państw członkowskich wciąż wymaga od osób wjeżdżających na ich terytorium poddania się przed wjazdem lub po wjeździe testowi w kierunku zakażenia COVID-19;
- H. mając na uwadze, że nie wszyscy obywatele i mieszkańcy UE zostaną zaszczepieni przed wejściem w życie rozporządzenia w sprawie unijnego zaświadczenia COVID-19, ponieważ do tego czasu nie zostanie im zaoferowana szczepionka albo ponieważ nie mogą lub nie chcą się zaszczepić, w związku z czym będą musieli polegać na zaświadczeniach o wynikach testu lub o powrocie do zdrowia, by móc swobodnie się przemieszczać;
- I. mając na uwadze, że testy z wykorzystaniem amplifikacji kwasów nukleinowych (NAAT) wymienione w wykazie sporządzonym na podstawie zalecenia Rady z dnia 21 stycznia 2021 r. stanowią integralny element planowanego systemu unijnych zaświadczeń COVID-19;
- J. mając na uwadze, że koszty testowania się, niepewne warunki pracy i ograniczony dostęp do ochrony prawnej oznaczają, że pracownicy sezonowi stoją w obliczu szczególnych wyzwań związanych z testowaniem i samoizolacją w interesie zdrowia publicznego;
- K. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 nieproporcjonalnie dotknęła osoby w trudnej sytuacji, mniejszości etniczne, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, w tym osoby w podeszłym wieku, osoby z niepełnosprawnościami i osoby bezdomne; mając na uwadze, że słabsze grupy społeczne są bardziej narażone na dyskryminację finansową, gdy nie mają możliwości nieodpłatnego przetestowania się;
- L. mając na uwadze, że skuteczne testy są również kluczowym elementem strategii mającej na celu odbudowę gospodarczą oraz umożliwienie w państwach członkowskich nauczania i udziału w życiu społecznym w normalny sposób, tak by możliwe było pełne korzystanie z podstawowych wolności;
- M. mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie udostępniają swoim obywatelom i mieszkańcom szczepionki przeciwko COVID-19 bezpłatnie, lecz tylko niektóre państwa członkowskie zapewniają bezpłatne testy; mając na uwadze, że obywatele i mieszkańcy innych państw członkowskich często muszą sporo płacić za testy COVID-19, co sprawia, że opcja ta jest dla niektórych nieosiągalna i wiąże się z ryzykiem dyskryminacji ze względu na status społeczno-ekonomiczny;
- N. mając na uwadze, że aby uniknąć nierówności i dyskryminacji między zaszczepionymi i niezaszczepionymi obywatelami i mieszkańcami UE, zarówno testy, jak i szczepienia powinny być bezpłatne;
- O. mając na uwadze, że w kontekście obostrzeń ograniczających swobodne przemieszczanie się wprowadzonych w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się COVID-19 państwa członkowskie wymagające przedstawienia dowodu na przeprowadzenie testu w kierunku zakażenia SARS-CoV-2 powinny uznawać zaświadczenia o wyniku testu wydane przez państwa członkowskie według zasad unijnego zaświadczenia COVID-19;
- P. mając na uwadze, że jasne i przyjazne dla użytkownika informacje o dostępności testów na COVID-19 we wszystkich państwach członkowskich oraz o ich cenach, jeżeli nie oferuje się ich bezpłatnie, powinny być dostępne w jednym miejscu;
- Q. mając na uwadze, że brak dostępności testów na COVID-19 i kwestia ich przystępności cenowej są utrudnieniem w skutecznym radzeniu sobie z pandemią i stanowią istotną przeszkodę w swobodnym przemieszczaniu się w obrębie UE, czy to w celu pracy, wypoczynku, łączenia rodzin, czy też w innym celu;
- R. mając na uwadze, że 17 milionów obywateli UE pracuje lub mieszka poza państwem członkowskim pochodzenia, oraz mając na uwadze, że miliony obywateli mieszkają na obszarach peryferyjnych i przygranicznych i muszą regularnie, a nawet codziennie, przekraczać granicę; mając na uwadze, że także ci obywatele nieproporcjonalnie odczuli trudności i koszty związane z testowaniem się; mając na uwadze, że wymogi dotyczące testowania lub kwarantanny nadal powodują opóźnienia i zwiększają koszty transgranicznego transportu towarów i świadczenia transgranicznych usług fizycznych;

Czwartek, 29 kwietnia 2021 r.

- S. mając na uwadze, że inni podróżni również mogą napotykać szereg przeszkód, w tym bariery finansowe i skomplikowane wymagania spowodowane wymogami dotyczącymi testów na COVID-19;
- T. mając na uwadze, że w trakcie obecnej pandemii podjęto szeroki wachlarz środków, w tym nadzwyczajnych, w celu wsparcia ogółu społeczeństwa i gospodarki UE;
- U. mając na uwadze, że swobodne przemieszczanie się jest co do zasady prawem wszystkich obywateli UE, a w czasie kryzysu należy podjąć wszelkie środki, aby wszyscy Europejczycy mogli jednakowo korzystać z tego prawa;
- V. mając na uwadze, że Komisja zbiorczo zamówiła szczepionki przeciwko COVID-19 w imieniu wszystkich państw członkowskich, gwarantując wszystkim ich dostępność i niższe ceny;
- W. mając na uwadze, że w dniu 18 grudnia 2020 r. Komisja podpisała umowę ramową z Abbott i Roche na zakup ponad 20 mln szybkich testów antygenowych, udostępniając je w ten sposób wszystkim państwom członkowskim;
- X. mając na uwadze, że w wyjątkowych przypadkach konieczna i uzasadniona jest (tymczasowa) interwencja na rynku, by usunąć przeszkody w swobodnym przepływie na jednolitym rynku, zapewnić uczciwą konkurencję oraz zadbać o dostarczanie podstawowych produktów i usług;
1. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia uniwersalnych, dostępnych, terminowych i bezpłatnych testów, by zagwarantować prawo do swobodnego przemieszczania się w obrębie UE w kontekście unijnego zaświadczenia COVID-19 bez dyskryminacji ze względów ekonomicznych lub finansowych, zgodnie z art. 3 mandatu Parlamentu do negocjacji w sprawie wniosku dotyczącego zielonego zaświadczenia cyfrowego⁽⁵⁾; podkreśla ryzyko dyskryminacji finansowej, której podlegaliby nieudopornieni obywatele i mieszkańcy UE po wdrożeniu unijnego zaświadczenia COVID-19;
 2. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia bezpłatnych testów, w szczególności pracownikom pierwszego kontaktu, w tym pracownikom służby zdrowia i ich pacjentom, a także szkołom, uniwersytetom i placówkom opieki nad dziećmi;
 3. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia tymczasowego pułapu cenowego w odniesieniu do testów na COVID-19, które nie są potrzebne do uzyskania unijnego zaświadczenia COVID-19 lub w okolicznościach przedstawionych w ust. 2;
 4. podkreśla, że unijne zaświadczenia COVID-19 oparte na testach NAAT nie powinny skutkować dalszymi nierównościami i podziałami społecznymi; podkreśla, że konieczny jest sprawiedliwy i równy dostęp do testów;
 5. wzywa państwa członkowskie, by w międzyczasie dalej wdrażały zalecenie Komisji (UE) 2020/1595 w celu zapewnienia wspólnego podejścia i skuteczniejszych strategii testowania w całej UE, a także by w pełni wdrożyły rozporządzenie w sprawie unijnego zaświadczenia COVID-19 po jego przyjęciu;
 6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia dostatecznego finansowania i do kontynuowania wysiłków w ramach Inkubatora Unijnego Urzędu ds. Gotowości i Reagowania na wypadek Stanu Zagrożenia Zdrowia (HERA) w celu opracowania innowacyjnych nieinwazyjnych testów dla dzieci i grup szczególnie wrażliwych, w tym testów uwzględniających różne warianty;
 7. podkreśla, że Komisja i państwa członkowskie powinny wykazać się większym zaangażowaniem na rzecz ochrony swoich obywateli i mieszkańców, których prawo do swobodnego przemieszczania się nie powinno zależeć od ich statusu społeczno-ekonomicznego;
 8. wzywa Komisję do uruchomienia zasobów w celu ułatwienia sprawiedliwego i niedyskryminacyjnego wdrożenia interoperacyjnego unijnego zaświadczenia COVID-19;
 9. wzywa państwa członkowskie i Komisję do wspólnego zamawiania zestawów diagnostycznych i do podpisywania wspólnych umów z dostawcami usług badań laboratoryjnych w celu zwiększenia zdolności testowania w kierunku COVID-19 na szczeblu UE; podkreśla potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu przejrzystości i kontroli zamówień w dziedzinie zdrowia; podkreśla, że niezwykle ważne jest, by Komisja zarezerwowała wystarczającą pulę środków na zakup wyposażenia, o którym mowa w tym ustępie, jeżeli chce podjąć szybkie i przekonujące działania;

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0145.

Czwartek, 29 kwietnia 2021 r.

10. z zadowoleniem przyjmuje elastyczne podejście Komisji, by przyspieszyć formalności celne i zwolnić z podatku VAT zestawy do testów na COVID-19;
 11. wzywa państwa członkowskie, by umożliwiły pracownikom służby zdrowia i przeszkolonym podmiotom gromadzenie danych dotyczących testów i zgłaszanie ich właściwym organom; podkreśla, jak ważne jest dostosowanie zdolności testowania do najnowszych danych epidemiologicznych, i zaznacza, że należy zgłaszać wszystkie wyniki testów – nawet te, które zostały przeprowadzone w nieakredytowanych punktach pobrań lub placówkach testujących;
 12. wzywa Komisję do wsparcia państw członkowskich poprzez uruchomienie instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych w celu pokrycia kosztów testów na COVID-19, poprzez zwracanie się do państw członkowskich o dobrowolne wkłady, poprzez zapewnienie dodatkowego finansowania na potrzeby umów zakupu z wyprzedzeniem oraz poprzez zadbanie o to, by szczepionki były udostępniane bezpłatnie; oczekuje, że te wspólne wysiłki nakłonią do zwiększenia dostępności bezpłatnych testów dla obywateli i mieszkańców UE;
 13. wzywa Komisję do zamieszczenia na portalu Re-open EU jasnych informacji o dostępności testów i o punktach pobrań do testów na COVID-19 we wszystkich państwach członkowskich oraz do szybkiego uruchomienia aplikacji pomagającej użytkownikom w znalezieniu najbliższego punktu pobrań do testów na COVID-19; wzywa Komisję do zapewnienia łatwego dostępu do takich informacji za pośrednictwem interfejsu programowania aplikacji, tak aby przewoźnicy mogli łatwo udostępniać te informacje swoim klientom;
 14. zwraca się do państw członkowskich o zwiększenie zdolności testowania w całej UE, zarówno w odniesieniu do testów NAAT, jak i szybkich testów antygenowych, zwłaszcza w głównych węzłach transportowych i ośrodkach turystycznych, w tym w regionach oddalonych i wyspiarskich oraz w regionach przygranicznych, dzięki wykorzystaniu mobilnych punktów pobrań wymazów i wspólnemu korzystaniu z zaplecza laboratoryjnego;
 15. wzywa Komisję do wsparcia organów krajowych w tworzeniu punktów pobrań, by zapewnić ich bliskość;
 16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.
-